

## Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.  
Félévre . . . 5 » — »  
Negyedévre . . . 2 » 50 »  
Egy óra . . . — » 85 »  
Egyes szám ára 4 kr.

## Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.  
a kir. itélőtábla épületével  
szemben,  
hová az előfizetések és a  
lap szétküldésére vonatkozó  
fölszólalások intézendők.

## Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.  
a kir. tábla átellenében,  
hová a lap szellemi részét  
illető minden közlemény in-  
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

## Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

# PÉCSI FIGYELŐ

## POLITIKAI NAPILAP.

### Mit szól a külföld?

Pécs, 1898. április 29.

A kormányparti sajtónak amaz organumai, a melyek a kormánynak zengett dicsőhimnuszok száma és merészsége szerint nyerik gázsijukat a rendelkezési alpból, mód nélkül örülnek azon a gyalázkodáson, a melylyel az osztrák sajtó a kiegyezési javaslatok betérjesztése óta Magyarországot elárasztja. Mig minden tisztességes magyar embernek arcába szökik a vér, mikor azokat a szemén szedett hazugságokat olvassa, melyek Magyarországot Ausztria által kitartott országnak mondják s a kiegyezési javaslatokat mint a magyarok kapzsiságának, jogtalan gazdagodási vágyának folyományát Ausztria részéről elfogadhatatlannak állítják: addig a husos fazék eme parazitái örömeikben alig tudnak megférti a bőrükben ez osztrák örültségek fölött, mert ez alkalmul szolgál nekik dicsőíteni a kormányt, különösen pedig annak fejét, a providenciális szolnok-dobokai államférfiut, a ki a kasszakulcsot kezeli, hogy milyen kiszámíthatatlan előnyöket vivott ki Magyarország részére Ausztria rovására, mert az osztrákok nem lármáznának annyira, ha a kiegyezési tárgyalásokban Bánffy teljes diadalt nem aratott s az osztrák kormány teljes vereséget nem szenvedett volna.

Hogy mennyire hazafias, vagy csak mennyire politikus is az osztrák hazug siralmakat annak bizonyítéka gyanánt feltün-

tetni, hogy a magyar kormány csakugyan az egész vonalon diadalmaskodott az osztrákok fölött, annak megítélését a józan olvasóközönségre bizzuk. Hisz ebben az eljárásban benne foglaltatik annak elismerése is, hogy az osztrákoknak csakugyan igazuk van, mikor arról panaszkodnak, hogy a Badeni kormány nem tudta megvédelmezni az ő jogos érdekeiket a magyar kormány jogtalan követeléseivel. Pedig hát a magyar közönség tudja legjobban, hogy az egész kiegyezés, még abban az alakban is, mint az előterjesztve lett, Magyarország mérhetetlen károsodásával jár, mert csak a legkirívóbb igazságtalanságoknak egynémelyike lenne az által megszüntetve, de ennek fejében más cimeken busás árt kellene fizetnünk kétségtelen jogunk érvényesüléséért.

De a kitartott sajtó igaznak fogadja el az osztrákok panaszát, csak hogy dicsőítést merithessen ebből kenyéradó gazdája részére, s nem gondolja meg, hogy ezzel csak ellenségeink pozícióját erősíti meg, a kik viszont arra hivatkoznak, hogy a magyar sajtó is csak a magyar kormány diadalának tartja a kiegyezési javaslatokat, tehát maga az ellenfél szolgálat nekik csattanós bizonyítékot arra, hogy ez a kiegyezés az osztrákok vereségét jelenti.

Ezt a tényt aztán siet is az osztrák némettség, a mely Magyarország gyarmati helyzetét eddig leginkább kizsákmányolta, nagy Németország sajtójában terjeszteni s azt a maga álláspontjának megnyerni, hogy

a külföldnek ekként preparált közvéleményével is nyomást gyakoroljon ránk.

Persze a mi kormányparti sajtónk ezen is kapva-kap s a külföldi lapoknak a bécsi sajtó által inspirált és ezzel egy huron pendülő közleményeit, mint a magyar kormány dicsőségének újabb bizonyítékát siet a magyar közönségnek feltálatni.

Igy a „Pester Correspondenz“, mely a mindenkori kormánynak egyik legutolsóbb dicsőítője, legutóbb több németországi lap véleményét közli a kiegyezési javaslatokról s ezeket a véleményeket mint a külföld megbízható ítéletét tünteti fel, amely távol állván Ausztria és Magyarország belpolitikájától, részrehajlatlan szempontból ítéli meg a dolgokat és ezért jobban lát, mint mi magunk.

Lássunk hát egy pár szemelvényt a külföldnek emez idézett részrehajlatlan ítéletéből.

A „Münchener Allgemeine Zeitung“ azt mondja, hogy „a kiegyezést Magyarország diktálta és Ausztria mindent koncedált, csak hogy megmentse a gazdasági egységet és közös hadsereget, a mely Magyarországra nézve valóban nem kevésbé fontos, mint Ausztriára. A kiegyezés Magyarországra nézve teljes győzelmet, Ausztriára megszégyenítő vereséget jelent.“

A „Berliner Zeitung“ így ír: „Annyi bizonyos, hogy a kiegyezést Ausztriában egyetlen párt sem szavazhatja meg. Ez nem kiegyezés, hanem Ausztria

### A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

#### A ciszterciák munkássága.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

»Az értelmesekek tündökölni fognak, mint az égboltozat fénye és a kik igazságra oktatnak sokakat, mint a csillagok örökön örökké.« Dániel.

Ünnepi fényben lobog az oltárok áldozati tüze, a hála éneke az örvendezők szeméből örömkönyüket fakaszt. Tanítórend üli nyolc-százéves jubileumát, ünnepel vele a tanítás, nevelés eszméje is. Mindenkit elfoglal a jelen, de én a múltba tekintek, hisz a múltért van az ünnep. Amint vizsgálom, kutatom a múltat, megrázza lelkem a tanítás, nevelés terén letűnt nyolc századnak viharos árja. Hol vannak idegenből szakadt ciszterci őseim, merre keressem az uttörő ősök elporladt hamvait? Tán itt is hever egy porszem és mi büszke nyomokkal tiporjuk. Oh, a feledés homálya fényt, nevet, mindent elborít, — de az igazi virtusnak nem lehet halála!

A régi névtelen ciszterci tanítókat, nevelőket ünnepeljük ma dicső munkájukért, kik harcias népünket vonzó példájukkal a békés munkára vezérlik, az ellenségtől zaklatott or-

szágot vasfegyverekkel védik tatar, török ellen s a feltámadt hazában a hit és tudomány fegyvereivel művelik a népet a templomban és az iskola padjai között.

Elmerengek a multon, látom mint árasztják el zajtalanul szent Bernátnak az öröm fehér ruhájába öltözött gyermekei a hazai földet. Megállanak a felhalmozott romok között, hogy önmagukat feláldozva újra felépítsék a dűledező ország romjait s a vad győzőket meghódítsák a keresztény műveltség számára. Majd eloszolnak az országban, leszállanak a völgyek ölébe, más és más a lakóhelyük, de céljuk egy, munkájuk azonos. Felre az ingerlő zajtól, a magas Isten előtt földre borulva, hő imát küldenek a menybe a harcos magyarokért. Szívük bár külön ver, mégis egyért dobog, lelkük bár külön él, mégis egyért hevül, a haza üdvéért.

Távol tőlük a vétkes unalom, a jámbor társak, oszolva benn a falak között, künn a szabadban tanítják a népet. A posványos, mocsaras helyeket lakható talvakká, az egykor rengeteg erdőket virágzó mezőkké alakítják. Ekevassal forgatják a hazai földnek hantját, verejtékkel öntözik, viragoztatják barázdáit. Vonzó példájukkal harcias népünket a békés munkára vezérlik, benépesülnek a vadonok és mig ők önsanyargatásban lelik kedvüket, addig a népre csak áldás árad, növekszik az anyagi jólét és a haza egykor elhagyatott földje bőven

gyümölcsözik. Ciszterci őseimre és az ezenkori magyarra alkalmazom a költő szavait:

»Ha a nehéz munka testét legörnyeszti,  
Fülemeli lelkét egy magasztos ének,  
Melylyel bizodalmit táplálja, éleszti.  
Könyörög s hálát ad a jó Istenének;  
Munkája is halad, jobban mintsem várta,  
Bizvást néz előre, örömmel néz hátra.«

Bizvást néz előre, mert nem is sejtí a szomorú jövőt. Istennek utjai kifürkészhetetlenek. Az idő nem tud kimélni semmit, sor-sunkkal játszik, a mi nagy volt, földig lealázza. A megerősödni kezdő haza veszélybe jut és a fejlődő bimbót nem nehéz letörni tövéből. Szegény Magyarország! Pusztit a tatar, halált oszt a török s a hármass halmon a kereszt tövében kesereg a nemzet Geniusza. Szeme epedő könnyűtől nedves, kezeit fejére kulcsolja, sir, átkozza Sajót, átkozza Mohácsot s egyre hangoztatja: »Hitehagyás és visszavonás ejtette a magyart e gyászos özönbe.«

Városaink, templomaink égnak, a romba döntött paloták üszkei elhagyottan állanak, a szerzetesek egykor népes lakai puszták, üresek, a magastornyokban búsan hallgat az ércharang, csak az éji madár sértő huhogása süvölt. — Vad dudva veri fel a szent helyek környékét, elnémul a templomban az Isten ígéje. Elnémul, de csak a falak között, hisz mind ott vannak a papok tatar, török ellen s akadnak

által Magyarországnak fizetendő vételár a kiegyezés fentartásáért."

A „Berliner Börsen-Courir” szerint Magyarország egész sorát kapja az értékes engedményeknek. Teljes paritást nyer az osztrák-magyar bank vezetésében, a mi annyit jelent, hogy ezentúl a jegybankintézetnek kizárólag a magyar érdekeket kell szolgálnia. Továbbá nagy előnyt kap Magyarország a fogyasztási adók szedésének új módjában. Ezekkel szemben az örlési forgalom megszüntetése nem jelent mást, mint hogy a magyarok az egész monarchiának egy kis rászédését feladják, mikor ehelyett annál többféleképen díjazták őket.

De nem folytatjuk tovább, hisz ez egy pár idézetből is meggyőződhetett az olvasó róla, hogy mindezek a lapvélemények bécsi tollal, bécsi papírosra, bécsi emberek által lettek írva s egyszerű másolatai a bécsi sajtó hazudozásainak. Ezeket nevezi a magyar kormánypárti „Pester Correspondenz” a külföld megbízható és részrehajlatlan ítéletének!

Valóban a miniszteri székek ragyogásától elvakult csuszás-mászás kell hozzá, a kormány dicsőíthetése végett igaz és megbízható ítéletnek hirdetni azt, hogy a gazdasági egység és a közös hadsereg Magyarországra nézve nem kevésbé fontos, mint Ausztriára; hogy a közös bank vezetésében érvényesülő paritás ezt az intézetet kizárólag a magyar érdekek szolgálatára kényszeríti; vagy hogy az örlési forgalom az egész monarchiának rászédése volt, a melynek megszüntetése fejében többféleképen díjaznak minket.

Hát az általunk fogyasztott cikkek adójának Ausztria által való zsebrevágása nem volt rászédés, a melynek megszüntetése azonban „a részrehajlatlan külföldi ítélet” szerint Magyarország nagy előnyét jelenti.

Pedig bizony Isten nagy szerencse lesz ránk nézve, ha Ausztria visszadobja

azt a magyar kormány által oly nagy dicsőséggel kivívott kiegyezést, hogy egyszer már magunknak is gazdálkodhassunk.

## A zirc-ciszterci rend jubileuma.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. április 29.

Egész Pécs városnak legmelegebb és igaz lelkesedése kíséri a jubiláló zirc-ciszterci rend ünnepségeit.

Tegnap délután 5 órakor *Légár* Hugó, hittanár tartotta a belvárosi templomban az ünnepi beszédet, melyre zsufozásig megtelt a templom minden zuga előkelő közönséggel. A beszéd tárgya az *imádság* volt s olyan lélekemelő, minden ízében az egyházi szónoklat remekét képező, oratori hévvel előadott szónoklat volt, hogy felejthetetlen lesz azok előtt, kik szerencsések voltak meghallgatni. A tegnapi ünnep, a háromnegyed hat órakor végződő szónoklat után, az oltárszentség betételének szertartásával ért véget, melyet *Gyikos* Péter tanár végzett.

A jubiláló rend apátjához *Vlassits* Gyula, vallás és közoktatásügyi miniszter a következő levelet intézte:

»Méltóságos és Főtisztelendő Apát ur!

Szeretettel és lelkesedéssel csüggve minden intézményen, melynek a Gondviselés hazánk kulturális törekvéseiben szerepet juttatott, lelkem legőszintébb örömeivel és tiszteletével üdvözlöm a cisztercita kiváltságos szent Rendet, midőn munkában és sikerekben egyaránt gazdag multjának nyolcadik századát lezárva, az emlékezetnek dicsőséges hálaünnepét üli.

Ott volt e derék rend közművelődésünk első magvetői között s ott áll ma is a hatalmas tölgy alatt, melyet nyolcszázados fejlődésében szeretettel, buzgósággal, fáradtsággal és — sokszor nagy megpróbáltatások idején is — hűséggel ápolt és gondozott, méltóvá tevén magát minden magyarnak tiszteletére és haláljára.

Kegelettel és hódolattal hajolva meg a szent alapítók és a »Carta Charitatis« annyi századokra kiható hatalmas szelleme előtt, melynek bölcs királyaink, III. Béla és Imre a művelt Nyugat népeivel majdnem egyidőben nyitottak kaput, mint a magyar kulturális kormányzat képviselője, kétszeres örömmel ragadom meg e ritka szép ünne-

lobbanása csak és pusztá önámítás a hazaszeretet. Jól mondja a zsoltáros

»Hacsak az Ur nem építi a házat,  
A kőmives hiába épít;  
Hacsak az Ur nem őrzi meg házatát  
A honvédők hiába védik.«

Krisztust, az isteni mestert követve, szent türelemmel óvják a gyenge ifjakat a bántó szelektől, támogatják a gyarlót, gyengéden felemelik az elesettet és sebeit gyógyítgatják enyhítő olajjal. Néha erősebben készítik a helyes utra azt, ki különben már lemerült volna a fenékre, de mindig uralja őket a kegyes elnézés, hisz a gyarló embernek százszor megbotlani könnyebb, mint egyszer szilárdul helyét megállani.

Szülők szeretetük édes zálogát, a haza gyermekeit örömmel bizzák kezeikre, mert istenes nevelésük egyttal nemzeti. A háborgós időkben, a mostoha viszonyok között folyton ajkaikon hordják a haza szent nevét és buzdító példájukkal az ifjakat a tettek mezejére utalják. Ez, a fásztó tanítás után meglopva az éji nyugalmat, hazája érdekében folyton önmagát műveli, az lelkesedéstől ihletett tollával az egyházi és világi irodalom terén szolgálja hazáját, más a harci riadó szavára a szent kereszt jelével buzdítja honfiat a féltett kincs, a nemzeti szabadság védelmére. A munka terén, a tettek mezején terem, virágzik az igaz hazaszeretet erénye és a nemes példák

pen az alkalmat, hogy hálás elismeréssel az Ég bőséges áldását kérjem a szent Rendre, melynek a hitért s nemzetért, a népek anyagi és szellemi haladásáért, a tudományért és művészetért immár nyolc századon át folytatott küzdelmeit annyi fényes eredmény, annyi nagy tett és annyi áldás koronázta s amelynek érdemei különösen a mi nemzetünk szellemi életében hervadhatatlanok.

Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem őszinte kifejezését

Wlassits Gyula s. k.

A jubiláló rend történetében sok érdekes adatra bukkanunk, mely bennünket, pécsieket és baranyamegyeieket, érdekel.

Igy 1232-ben II. Endre király a pécsi egyházmegye területén alapította a rend számára a posegai tisztesvölgyi (Vallis Honesta de Posega) apátságot Posega vármegyében. Telepítése a zirci apátságból történt. Előfordul több ízben »gothói« apátság néven is.

A szerzetesapátok — így tehát a rend — javadalmaira is kiterjedő pápai reservatiót a pécsi káptalan is érezte. Igy XXII. János pápa 1325-ben, tehát még *László* pécsi püspök korában, figyelmeztette a káptalant, hogy a pécsi püspökség betöltését, széküresedés esetére, magának tartja fenn. *Miklós* pécsi püspök már kinevezés utján jutott egyházmegyéje élére.

*Fejérpataky* Mátyás, a rend pásztói apátja, pécsvárad apát volt, míg 1654. október 19-én a pásztói apátságot megkapta.

A páasztói apátság kegyuri jogát *Rátót* István kapja meg IV. Béla fiától, István királytól. Neki adja a király Ágas-várát is, mely *Job* pécsi püspök hűtlensége folytán elveszett és csak nagy ügygyel-bajjal került ismét a király kezei közé.

A Rátót-nemzetség később is folyton gyakorolja a kegyuri jogot az apátság felett s mint ilyen kapja Zsigmond királytól 1387-ben hűbérül Siklós várát. Ezt azonban 1395-ben elfoglalja tőlük *Garai* Miklós nádor fia.

*Bálint* pécsi püspök és fiverei 1390-ben *Tari* István fiával, *László* mesterrel el akarnak cserélni egy birtokot, a melytől azonban az országbíró előtt eltiltják őket.

A rend számára *Abrahám* nevű apátságot is alapított 1263-ban *Moys*, Béla herceg tárnokmestere, varasdi és somogyi ispán és testvére *Sándor*. Az első konvent ide Pilisről került. Birtokai után itelve ez apátság Tolnavármegyében volt. Ugyanitt volt a szerzet első kolostorainak egyike, Cikádorban, a Sárviz mocsarai között.

láltára tette kész lélekkel halát rebegnek az ifjak, hogy az Ég őket is magyarnak születni engedé.

A multnak fonalán eljutok rendem jelenéig. Szent Bernát fiai ma is buzgólkodnak a tanítás, nevelés terén Istenért, hazáért; az elv, mely őket vezérli, az ősöké, csak a személyek változnak, az eszme örök. Szülők szeretetük édes zálogát bizzák kezeikre, de — fájdalom — a családi nevelés már gyakran nem a régi. Az apa az érdekek harcába elmerülve, nem igen gondol övéire, az anya tulságos szeretetével takargatja szülötte hibáit, vagy a mi elszomorítóbb, a kicsiny gyermeknek akárhányszor fizetett cselédek karján fásul el lelke. Ez a mai társadalom baja és sokszor nem az iskola hibája, ha a gyermek élte végeig arcán hordja a rossz családi nevelés okozta disztelenítő anyajegyét. De bizunk az anyákban, a legszentebb anyai szeretetben, mely tud lemondani, tűrni, ha kell, vérkönyeket ontani fiáért, csakhogy az jó legyen. Orvosolják majd őket korunk e gyöngéjét, megszívlelik szent Pálnak intő szavait: »Hogyha a zsenge szent, a termény is az, hogyha a gyökér szent, az ágak is azok«.

Miért is beszélek most a jelen bajáról, a jövő reményéről, hisz a multért van az ünnep? A régi névtelen tanítókat, nevelőket ünnepejük ma dicső munkájukért. Zaj nélkül, szerényen visszavonulva éltek, most is név-

közöttük ciszterci hősök is, kik vasfegyverrel kezükben osztják a halált, ajkukon pedig folyton hangzik az élet ígéje, mignem a mohácsi temető befogadja, elhantolja őket.

Itt a hazai földben nyugosznak névtelen őseim jeltelen sirban. Nézem a sirokat és nem találok az uttörő ősök elporladt hamvait. Keresem, mégsem akadok a többi hazavesztett bujdosó nyomaira, kik a bakonyi völgyből a félhold által elüzetve, nem lelik honjukat a szeretett hazában. — Miért is keverem a fájdalom keserű könyvét a hála örömkönyvi közé, hisz másfél század után feltámad sirjából a haza és századok után kikelnek újra hmvaiából, mint a phönix, ciszterci őseim is, vasfegyverek helyett a hit és tudomány fegyvereivel művelik a népet a templomban és az iskola padjai között.

Szülők szeretetük édes zálogát, a haza gyermekeit bizzák kezeikre és a hitnek bajnokai, egyttal a Muzsák ápolói a tanítói székekben mutogatják az ifjuságnak a magasabb műveltségbe vezérő igaz utat. Istenes nevelésre van alapítva szellemi épületük, mert Isten nélkül nem lehet nevelni. Hisz bánatos tapasztalat mutatja, a tudás fájának gyümölcse a mily édes és izletes, ép oly gyakran fájdalmat okoz, sőt halált. »Az ur félelme a bölcsesség kezdete«, enélkül üres, hiu a tudás; vallás, erkölcs nélkül az eszmékért való lelkesedés szalmaláng

A Rátót-nemzetség Somogyvármegyében is ismeretes. A nemzetség tagjai pörösködnek a somogy megyei *Patha* és *Szent-György* miatt s a somogyi *Lapa* község és a pozsegavármegyeyei összes birtokok *Roland* fiának, *Mátyásnak* esnek. Kun László király 1283-ban a Rátót-testvérek pathai és szentgyörgyi jobbágyait a somogyi ispánok és az ország nádora bíraskodása alól elvonja és saját bíraskodása alá veti. A somogy megyei *Basal* birtok miatt 1302-ben folytatnak — egyezséggel végződő — pert a nemzetség tagjai.

A somogyvári *Szent-Egyed* apátság konventje 1393. július 22-én beiktatja *Karai János* fiát *Leustachot* Miklóssi, Lukácstelek, Varjas, Talyo és Berény, somogyvármegyeyi birtokokba.

Ma délelőtt 9 órakor *Nagy* Benjámín, ciszterci rendi áldozár s főgimnáziumi tanár tartotta az ünnepi egyházi beszédet, melyet lapunk tárcarovatában egész terjedelmében közlünk s reméljük, hogy a szép, magasztos színvonalon álló beszéd minden olvasónknak lelki gyönyörűséget szerez.

A beszéd után következő ünnepies misét *Hanny* Gábor kanonok tartotta, a rendi tagok segédletével.

Délután öt órakor *Bitter* Illés mondott egyházi beszédet az ő ismert szónoki ékes-szólásával.

A rend egyik kimagasló jeles tagja, *Platz* Bonifác, szegedtankerületi kir. főigazgató, a jubileum alkalmával egy »Cantate«-t irt, melyet zongora-, harmonium- és zenekar-kisérettel a főgimnáziumi énekkar a holnapi iskolai ünnepélyen fog előadni *Bitter* Illés tanár vezetésével.

A költői szellemű egyházi éneket itt közöljük:

Az ős Bakonynak zordon éjjelében,  
Hol néma erdő mély sötéte él,  
A nagy csodáknak mely csodája kél?  
És Isten ujsa mit mivel kegyében?  
Isten, a ki belát jelen s jövőbe  
És dus kezekkel nyujtja szent kegyét;  
Ki éltet önt a dermedt, néma kőbe,  
Vaj' mely csodával hirdeti nevét?

Égi harmat hull a földre,  
Angyal hinti szikla-bércre.  
Menny sugára gyújt világot,  
Sziklabércen kelt virágot.

telenül nyugosznak jeltelen sirokban, de emléküket őrzik a virágzóvá tett mezők, a lakható falvak, emlegeti az utókor vaslegyverüket, főleg a tanítás, nevelés terén szerzett kiváló érdemeket. Távol áll tőlük a feltűnni vágyás, a földi dicsőség: mennyei dicsőségre vágyunk, hol Dániel szavai szerint »az értelmesekek tündökölni fognak, mint az égboltozat fénye és a kik igazságra oktattak sokakat, mint a csillagok, örökkön örökké«.

A szavak megindítanak, a tettek követésre ösztönöznek. A marathoni győző emlékszobrá nemes lángot ébreszt az ifju Themistokles kebelében, a Heracles felől homályosan szállongó rege dicső tettek után sóvárgó könyveket fakaszt *Nagy* Sándor szeméből, a ciszterci ősök példájának láttára kell, hogy mindnyáján nemes munkára buzduljunk Istenért, hazáért. A munka, a kötelemek pontos teljesítése emel fel mindenkit, a munka nyomán árad ránk az Isten áldása, mely ha nem lett volna mindig velünk, rendünk is már régen elbukik. Nyolc viharteke század után rebegünk tehát hálát az isteni gondviselésért s mondjuk el felemelt fővel a zsoltárossal:

»Ha nem lett volna Istenünk . . .  
Ha nem lett volna mivelünk  
A mi Urunk, ha karja el  
Nem űzte volna  
Feltámadt ellenségeinket,  
Ők ránk omolva  
Talán elnyelték volna minket!« — Amen.

**Dr. Nagy Benjámín.**

Ős Bakonynak zordonában,  
Hol madár sem szállt az ágon,  
Szent zsolozsma száll az éghez,  
Szív beszél ég Istenéhez.

Halleluia!  
Isten ujsa  
Mely csodákat mivel?  
Halleluia!  
Halleluia!  
Mondjuk áldó szívvel.

Néma éjjel hogyha csendül  
Templomunknak kis harangja,  
És szavára ének zendül,  
Buzgó szívek áhítatja:  
Akkor is csak téged áldunk  
Szent porodban, nagy királyunk,  
Ki Bakonynak rejtekében  
Jót tevé az Ur szemében.

Ifjak serge dalra kél,  
Édes ajkkal így beszél:  
Mit szívünkben érezünk,  
Azt dalolja énekünk:  
Jobb időknek szép hajnala  
Ős Bakonynak kél vala.  
Zirci mesterünk tanít,  
S láng szavára él a hit;  
És hitünknek jelszava:  
Isten, király és haza!

A »Cantate« zenéjét *Meiszner* Imre szer-zette.

A holnapi (szombati) harmadik napi egyházi ünnepség, *kivételesen reggel 8 órakor kezdődik a belvárosi plébániatemplomban.*

Ekkor kezdődik az egyházi beszéd, melyet *Bitter* Illés tart.

Utána az ünnepies misét *Hetyey* Sámuel, megyés püspök, fogja celebrálni.

Délután 5 órakor lesz a Tornacsarnokban a főgimnáziumi ifjuság ünnepélye, melynek kimagasló pontjai lesznek *Békefi* Remig, egyetemi tanár, szabad előadása a ciszterciták Magyarországon való működéséről és *Mészáros* Amand költeménye szent Róbertről, melyet *Ágh* Timót dr. fog felolvasni.

A holnapi ünnepen fog résztvenni a város is, a mire vonatkozólag *Majorossy* Imre polgármester ma a következő meghívót adta ki:  
»Tekintetes bizottsági Tag Ur!

A ciszterci rend 800 éves fennállásának megünneplése alkalmából f. hó 27-én tartott törvényhatósági ünnepelő közgyűlés határozatához képest van szerencsém kiváló tisztelettel értesíteni, hogy a város törvényhatósági bizottságának testületi részvétele mellett *folyó hó 30-án szombaton* megtartandó ünnepély sorozata a következő:

1. Reggel 8 órakor veszi kezdetét a belvárosi templomban a szent beszéddel összekötött s a megyés püspök ur ő méltósága által mondandó szentmise (Te Deum).

2. Délelőtt 1/2 12 órakor fog a város közönségének üdvözlő irata a rendházban ünnepélyesen átnyujtatni.

3. Délután 5 órakor veszi a Tornacsarnokban tartandó iskolai ünnepély kezdetét. Teljes bizalommal van szerencsém fenn-tisztelt uraságotat felkérni, miszerint a város közönségének mennél méltóbb képviselhetése és ekként a halának kellő nyilvánítása céljából mindhárom ünnepélyes alkalommal résztvenni sziveskedjék.

Gyülekezés mindenkor a polgármesteri hivatal előtt, honnan a kifizött időt 1/4 órával megelőzőleg testületileg fog a tek. bizottság az ünnepély színhelyére vonulni.

Pécsen, 1898. április hó 28-án. *Majorossy* Imre s. k., polgármester.

Videki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

## H i r e k.

Pécs, 1898. április 29.

**Napirend 1898. április 30-án.**

**Naptár:** szombat, április 30. — Róm. kath.: Katalin. — Prot.: Zsófia. — Görög-kel.: (ápril 18.) János. — Zsidó: S. Perek. — Nap kél 4 óra 30 perckor; nyugszik 6 óra 53 perckor. — Hold kél délben; nyugszik 1 óra 31 perckor éjjel.

**Időjárás:** hőmérséklet 17 Celsius fok meleg, légnymomás 576. — Kilitás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint változó felhőzet, meleg idő, helyenként csapadék és zivatarok várhatók.

**Zirc-ciszterci rend** ünnepe a belvárosi templomban.

Sorozás a Scholtz-sörházban.

— (**Püspöki körrendeletek**). *Hetyey* Sámuel pécsi püspök két legutóbbi körrendelete azon hajsza megszüntetését célozza, mely sokszor a halálos beteg plébános tudtával és szemei előtt folyt az iránt, hogy a megüresedő plébániát valaki a saját részére már előre biztosítsa, a kegyúrnak pártfogását megnyerve. Ugyanis a kegyurakkal bíró plébániák betöltésénél eddig pályázat nem volt hirdetve, hanem a kegyúr által kiválasztott jelentkezett a püspöknél, mire az minden további nélkül kinevezte a megüresedett állásra. A pécsi püspök utolsó előtti körrendeletében elrendelte, hogy a jövőben az ilyen plébániák megüresedésekor azokra pályázat hirdetendő s a kérvényeket véleménynyel a püspök fogja áttenni a kegyúrhoz és csak azután fogja a folyamodók közül kiválasztottat kinevezni. Legutolsó körrendeletében pedig már érvényre is juttatta a pécsi püspök ezen rendelkezését, pályázatot hirdetvén a most üresedésben levő kisasszonyfai plébániára. Elmarad tehát ezután az az utánjárás, mely egy megüresedett plébánia elnyerése céljából arra birta a reflektálókat, hogy lelkesztársuk temetése helyett a kegyurat keressék fel pártfogásért, másrészt tudomással fog birni a püspök is arról, hogy papjai közül ki és milyen plébániákra pályázik.

— (**Kinevezés**). A m. kir. pénzügy-miniszter *Koharits* Gyula számvizsgálót a kaposvári pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvévőséghez végleges minőségű számtanácsossá nevezte ki.

— (**Névmagyarosítás**). *Kiskoru* Löwenbein Géza siklósi illetőségű, eszéki lakos és *kiskoru* Löwenbein Vilmos siklósi illetőségű ugyanottani lakos vezetéknevének »Szabó«-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— (**Földadó-kivetés**). A városi számvévőség közhírré teszi, hogy a folyó évre szóló földadókivetési lajstromok elkészültek és május 9-ig közszemlére ki vannak téve a városi pénztári hivatalban. Felebbezések május 9-dike után 15 nap alatt adhatók be az érdekeltek részéről a kirovás ellen a pénzügyigazgatósághoz. A kik pedig ily adóval az idén vannak először megróva, azok az adónak adókönyvükbe bejegyzése után 15 nap alatt felebbezhetnek.

— (**Rabló suhancok**). Hat ozorai suhancgyerek, névleg *Kóta* István, *Virág* József, *Blazsotics* Lajos, *Végh* Gyula, *Gulyás* István és *Horváth* Mihály, vakmerő lopást követtek el. Este behatoltak özv. *Reeh* Ignácné szatócsüzletébe s ott nem látván senkit, a boltban függő lámpát lecsavarták és a sötétben hozzáláttak a rabláshoz. Azonban félhetek a telfedeztetéstől, mert csak pár forint ér-

tékü tojást, cukrot és rumot vittek el. A rumot megitták, a tojást és cukrot pedig *Ban-dek* Mari nevű ismerősüknek adták el. A rabló suhancokat másnap kinyomozták a csendőrök s feljelentették őket a bíróságnál.

— **(Leégett préház.)** *Scheffer* János, baáni lakosnak, a szőlejében levő préháza kigyuladt és bár siettek mindjárt a tűz oltására, teteje mégis leégett. Mint a vizsgálat kiderítette, a tüzet a káros szolgája, *Tepe* Márton, gondatlansága okozta. Ugyanis a szolga a préház közelében tüzet rakott és a tüzből egy parazsat a szél a tetőre vivén, így gyuladt az ki. A gondatlan szolga ellen tüzvéssé okozása miatt megtették a feljelentést a bíróságnál.

— **(A pécsi villamos vasut ügye a kereskedelmi miniszteriumban.)** A pécsi villamos vasut engedélyezési feltételeit holnap (szombaton) délelőtt 11 órakor fogják tárgyalni Budapesten a kereskedelmi miniszteriumban. A város részéről *Majorossy* Imre polgármester elnöklete alatt e tárgyalásra kiküldött bizottság tagjai, *Herbert* János, gazdasági tanácsos, *Rauch* János, városi főmérnök, *Littke* József, *Jobst* László és *Záray* Károly dr. törvényhatósági bizottsági tagok, a ma délelőtti fél 12 órai vonattal utaztak el Budapestre, hogy a holnapi engedélyezési tárgyaláson a város érdekeit képviseljék.

— **(Érdekes katonai hangverseny)** lesz holnap (szombaton) este a Vigadóban. A cs. és kir. 44-ik gyalogezred zenekara rendez hangversenyt a tisztikar számára a hol a 13-ik századtól kezdve ismeretes nevezetesebb katonai indulókat be fogja a zenekar mutatni *Christoph* Tódor karnagy vezetése alatt.

— **(Vásár-áthelyezés.)** *Vörösmart* községben a f. hó 4-ről elmaradt vásár május 9-én lesz megtartva.

— **(A vörös május.)** Hatóságok és a sajtó egykép mérgesítik el a vörös május hangulatát már előre. A helyi sajtónak is akadt egy organuma, ki a dunaföldvári vérengzéssel példázgatólózott s a másik pedig eleve hirdeti, hogy az üszöghi erdő meg lesz rakva csendőrökkel. A helybeli szociáldemokrata-párt, a mikor tudomást vett róla, hogy a kért májusi ünnepet a belügyminiszter rendelete folytán nem engedi meg a hatóság, ismét bocsájtott ki — vörös cédulákon — felhívást, a melyben a munkásokat csendes és nyugodt ünneplésre hívja fel. E szerint tehát a munkások minden tüntetés elkerülésével fogják megünnepelni a holnaputáni vasárnapot. A rendőrség által lefoglalt elsőfelhívás szerzőjének kiderítése végett még most is folyik a vizsgálat. A szocialista agitátornőt, özv. *Galambosi* Jánosnét pedig — a ki állítólag a felhívást írta — a rendőrség kitiltotta Pécsről s *Galambosiné* már Budapestre levelez pécsi elvtársaival, hová tegnapelőtt kötött utlevéllel felutaztatták. Különben *Majorossy* Imre polgármester ma falragaszokat nyomtatott, melyen értesíti a város polgárságát, hogy mivel május elsejére mindenféle népgyűlés, felvonulás s egyéb ilyfajta tüntetés az egész ország területén hatóságilag tiltva van s a hatóságnak kötelessége ezen rendelkezés szükség esetén karhatalommal is érvényt szerezni: a város hazafiai és békeszerető polgárai május elsején ne csak kerüljék a csoportosulásokat, hanem családjuk tagjait,

iparostanoncaikat és cselédjeiket is felügyeleti kötelességükből kifolyólag a tüntetésektől távol tartani iparkodjanak, mert különben a hatóság részéről esetleg karhatalommal is fogatosítandó intézkedések netáni sajnos következményeit maguknak tulajdoníthatják. Ezen felhívás kellő számban ki lesz ragasztva a nyilvános helyeken s mivel rendszerint azok szoktak a tüntetések idején leginkább kikapni, kiket a kíváncsiság vitt oda, csak helyeselhetjük ezt az előleges figyelmeztetést, melyet bizonyosan követni fog minden józanul gondolkodó lakosa a városnak.

— **(Csőd.)** A pécsi kir. törvényszék 1896. évi július 13-án elhalt *Molnár* Mihály, volt pécsi ügynök, hagyatéka ellen a csődöt elrendelte. Csődbiztos *Bogyay* Pongrác, kir. törvényszéki bíró, tömeggondnok *Stern* Károly ügyvéd, helyettese *Kim* Gáspár ügyvéd. Igénybejelentési határidő május 28. felszámolási határnap június 11-dike.

— **(Az új kávéház.)** Az új takarékpénztári épületben már befejezéséhez közeledik a megnyitandó kávéház berendezése. Mint értesülünk megnyitása május hó huszonkilencedikén lesz és egész gazdag berendezését a pesti *Seiferth* és fia cs. és kir. udvari szállító cég készíti.

— **(Elhagyta a családját.)** *Bárány* József, 32 éves, nagybajomi munkásember, már több hónapja elhagyta feleségét és gyermekeit, s azóta nem adott életjelt magáról. Hogy merre ment és hol tartózkodik nem tudják. Nyomorban levő felesége és két kis gyermeke egész mostanáig hiába várva haza, bejelentette eltűnését a hatóságnak, a mely most keresteti a családjáról megfelelőkezett embert.

— **(Megszökött tolvaj.)** *Francia* Kis János, dunaföldvári születésű, 19 éves szolgálégy lopást követett el. Emiatt aztán feljelentették a bíróságnál, hol megindult ellene a büntető eljárás. A legény azonban nem várta be ügyében az ítéletet, hanem fogta magát és sietett ismeretlen helyre költözködni. A bíróság most mindenfelé keresteti a megszökött tolvajt, hogy ha feltalálható lenne, ne kerülje el a rá kimért büntetést.

— **(Lefőzött don Juan)** Egy kaposvári asszony a hőse ennek a rövid históriának, a melynek az eleje hódító pillantás, a közepe tolakodó szemtelenség, a vége pedig egy csattanós — pofon. Budapesten, a Kerepesi úton, szemben a Népszínházzal történt, hogy fényes, ragyogó délután egy fiatal, vidéki asszonyt hódító pillantásokkal fikszirozott egy pesti aszfalthős. Majd közelébe furakodott és megszólitotta. A vidéki asszonyka erre a megszólitásra egy csattanós — pofonnal felelt s a lefőzött don Juan sietett elpárologni a helyszínéről.

— **(Talált hulla.)** Dárda község határában, közel a Dráva partjához, egy férfi holttestére találtak. A hulla 40—50 éves férfi holtteste, a mely vagy három hétig lehetett a vízben. Barna hajzatu, középtermetű s különös ismertető jele, hogy bal szemfoga hiányzik. Kilétét még eddig nem sikerült megállapítani.

— **(Két világról.)** Tavaszi csillagos egünkön a csillagtábor két legszebb bolygója uralkodik: a Vénusz és a Jupiter. Vénuszban

központosult a legrégebb időktől fogva a tudományos világ összes bizalma, midőn földi élet mását kereste a többi bolygókon. Attól a perctől fogva, hogy a földön kívüli élet létezését tudományos alapon plauzibilissé tették, senkisémet kételkedett többé benne, hogy Vénusz az a világ, mely a mi képünkre teremtett. De sajnos, csak szép álm volt ez — és pedig nem is igen hosszú. Vénusz valóságosan lakhatatlan és minden ízében terméketlen világ. Mindazonáltal nem érdektelenek fizikai viszonyai, melyek megtanítottak bennünket arra, milyennek kell lennie annak a világnak, mely termékeny asztrális élet színhelye lehet és viszont arra, hogy mely természeti viszonyok zárják ki a szerves élet meghonosodását valamely bolygón. A szép éjhajnal csillag terméketlenségének egyik főoka az a viszony, melyben a naphoz van. Ez a viszony hű képmása annak, melyben a mi holdunk velünk van. Ez az égítést tudvalevőleg mindig ugyanazt az oldalát fordítja felénk változatlanul és tengelye körüli körülforgására ugyanannyi időre van szüksége mint ameddig a föld körül megfordul. Csakhogy míg földünk a holdat csupán gravitációs erővel támogatja, addig a nap Vénusznak minden életviszonyaira döntő befolyással bír. A „legszebb“ nevet nyert bolygó felülete ekként két ellentétes félgömbre oszlik. Az egyik, mely mindig a Nap felé fordul, maga a pokol lehet. A Nap sugarai folyton merőlegesen tüznek le e vidékre és el se tudjuk képzelni, mily hatást gyakorolnak perzselő hevűkkel. Vénusznak ez a fele bizonyára óriási viharok színhelye és felületén terméketlen, sivar földrészek változnak forró, gőzölgő mocsarakkal. Ennél a szegényes, szomorú világ-résznel — ha úgy lehet — még rémesebb a bolygó másik félgömbje, mely mindig elfordul a Naptól. Soha napsugár nem hatott még e vidékre és sarkvidékeink hat hónapos éjszákja barátságos, lakályos helynek tekinthető hozzá képest. Ép megfordítva áll a dolog a Jupiterrel. A naprendszer óriása jelenleg a ziláltság legvigasztalanabb képét nyújtja; felületén alig van talpalattnyi föld, mely a consolidáció támpontjául szolgálna. Óriás felületét hatalmas felhősávok övezik, mint az ifjú világ forró kigőzölgéseinek eredménye. Mindazonáltal csaknem biztossággal remélhetjük, hogy a Jupiter természeti viszonyai termékeny életet fognak teremteni ez óriás világon. Talán szebb életberendezésnek örvendenek majd a jövő Jupiter lakói — hacsak addig kifutja a Nap erélyével! Csillagászok ugyanis kiszámították, hogy addig míg a Jupiter felülete a mi jelenlegi életviszonyainkhoz hasonló fokot elérhet, a Nap melege és fénye nem lesz már elég ez életviszonyok kifejtéséhez.

— **(A második nap.)** A mai sorozás alkalmával a második korosztálybeli 122 felhívott közül 14, a 98 harmadik korosztálybeli közül pedig 10 vált be katonának. Összesen tehát 108 ujonc vált be a 428 pécsi illetékességű állítás-köteles közül. Holnap a Pécsért tartózkodó, de idegen illetőségű állítás kötelesek kerülnek vizsgálat alá.

— **(A paksi plébánia.)** Tudvalevőleg most üresedésben van a paksi plébánia, mely körülbelül négyezer forintnyi jövedelmet hoz és így természetes, hogy sokan szeretnék azt elnyerni. A múlt héten a pécsi püspök

Nádasdon időzött s egy napon megesett az, hogy épen *tizenheten* tisztelegtek nála ugyanazon célból, a mennyiben mindannyian a paksi plébániát óhajtanák elnyerni. A püspök persze csak egyet nevezhet ki a plébániára s nem nyilatkozott a tisztelgők előtt arról sem, hogy van-e már jelöltje, hanem mind a tizenhét pályázót ott tartotta magánál aznap ebédre.

— **(Eltévedt kis leány.)** *Miholicska* József, hordár, kis leánya tegnap eltévedt és az utcákon kóborolt sirva-riva. Végre egy rendőr vette pártfogásába és bevitte a szigeti-külvárosi rendőrlaktanyába, a honnan aztán haza vezették szülei lakására.

— **(Elfogott csavargók.)** Két veszedelmes csavargót fogott most el a csendőrség. Mindkettő minden munka nélkül kóborolt a falvakban, koldulással tengetve az életét, veszélyeztetve a közbiztonságot. Az egyiket *Herner* Jánosnak hívják s priglevica-szentiváni (bácsmegyei) illetőségű; a másik *Komela* Ferenc s ez már messzebb vidékre való, mert a morvaországi Groszheindorfban született. Az elfogott csavargókat haza fogják toloncolni.

— **(Lopott óra.)** Ma a rendőrség egy falusi suhancot fogott el, épen akkor, mikor egy zsebórát kínált megvételre a buza-téren az embereknek potom egy koronáért. Az elfogott suhanc nem akarja megmondani sem azt, hogy mi a neve és hova való, sem azt, hogy az órát honnan kerítette. Egyelőre a börtönben őrzik, míg meg nem puhul.

— **(Nem akad gazdája.)** A rendőrség ma egy lopást derített ki. A tolvaj, a kit

le is tartóztattak, egy pár cipőt és egyéb rubaneműt lopott el egy cigányasszonytól. Meg is nevezte a házat, a hol az lakik s a rendőrbiztos nyomban behívatta a károst, *Orsitich* Teréziát. A cigányasszony meg is jelent, de a mikor a cipőről ejtett szót a biztos, erélyesen tiltakozott ellene, hogy ő tőle bármit is elloptak volna. Végre is mit lehetett vele tenni, hagyták csendesesen hazamenni, a lopott tárgyak pedig ott fekszenek a szobában gazda nélkül.

— **(Elmult a bátorsága.)** *Sranc* János, paksi születésű, 34 éves kocsis a fővárosban kihágást követett el, egy holdvilágos éjszaka ellene szegülvén a rendőrorjáratnak. E miatt persze elítélték s most, hogy az ítélet jogerőre emelkedett s le kellene ülnie, elmult a bátorsága és megugrott a büntetés elől. Hogy merre bujdosik most, arra kíváncsi a rendőrség és keresi, hogy leüljön vele a hősködésért ráért büntetést.

— **(Furcsa távirat.)** Egy pécsi marhakereskedő a napokban Eszékről egyik üzlettársától a következő táviratot kapta: »Holnap minden disznó a pályaudvaron lesz, önt is elvárom, én nem mehetek, csak holnap, mert a személyvonat ökröket nem szállít. Marha ára emelkedett, lássa el magát; ha ökörrre van szüksége, gondoljon rám.«

— **(A boszu.)** Öreg ember volt már *György* József, üszöghi lakos. Hatvankét év nyomta a vállát, még sem tudta megbecsülni a helyét, hol munkájáért enni adtak neki. Folyton boszut forralt gazdája ellen s végre

is behatolt annak lakásába, ott mindent összetört és erőszakkal el is vitt több értékes tárgyat. Boszujának ilyen végrehajtása után megszökött s még eddig nem tudtak a nyomára akadni.

**Legszebb brilláns és gyémánt ékszerek,** uri és női aranyláncok, legszebb és legfinomabb arany és ezüst órák, ezüst evőkészletek és disztárgyak finom arany karlancok és jegygyűrűk, uri, női gyűrűk, brilláns, opál, korall és granát nyakláncok, francia szalon, iroda és ébresztő órák, előnyösen diszes kiállításban csakis

*Schönwald Imrénél*

Pécsett

szerezhetők be.

Valódi berndornfi chinaezüst és párisi christoffe féle ezüst ékszerek és disztárgyak gyári árák mellett.

## Művészet, irodalom.

○ **A Magyarország Vármegyei és Városai** című nagy honismertető diszmű kiadványállalata eddig tudvalevőleg csak a teljes műre fogadott el megrendeléseket és így e becses munka egyes kötete az érdeklődők által megszerezhető nem volt. A kiadványallat most, a számos oldalról érkezett kívánságnak engedve, elhatározta, hogy egyes köteteket 8 frtos árban küld a megrendelőknek. Most tehát lehetővé vált, hogy mindenki a saját megyéjét külön, önálló elegáns kötetben rendelhesse meg. Minden egyes kötetben legalább négy színes kép, 6—10 fénynyomat, több műmelléklet, térkép és 400 a szövegbe nyomott kép foglalatik. Ezen nagyszabású diszműből

— Hercegnő, ne sirjon — ne sirjon, hisz nála, vele leszek.

— Szegény gyermekem — szegény gyermekem! . .

A könyvek elfojtották hangját, csak kis idő múlva folytathatta:

— Szegény gyermek, ha csak én rá támaszkodol, hogy a könyörgő-iratot átnyujtsam — én nagyon rossz hirben vagyok az udvarnál . . .

— Ilyne grófnő, anyám öreg barátnője, ki udvarhölgy, megígérte, hogy átadja majd a császárnőnek. Tudja mit mondott, mikor kérésemet előadtam? Szavai nem vigasztalhatnak meg a kegyetlen ítéletért, de legalább reményt nyújtanak, aminek nyugodtságomat is — mely önt belépésénél meglepte — köszönhetem.

— Ő fenségeik mondá nekem — nagyon érdeklődtek annak kettős-pőre iránt, ki állítólag leghivebb emberüknek volna gyilkosa. A császárnő néhány szavából megértette környezetét, hogy Vorovits kisasszonynak, a bíróság előtt tett vallomása után csak két útja lehet: vagy a proskibált Komanoff Pierre hű élettársa lenni, vagy kolostorba visszavonulni.

— Nem kételkedem, hogy a büszke hercegnő, kit Oroszországban való tartózkodása első éveiben, mikor még trónörökös volt, nagyon jól ismertem, így gondolkozik, mert így tett volna ő maga is s a két út közül bizonyára az elsőt választotta volna.

— Nos tehát? kiáltá Nadia, kinek arcát már-már mosoly derítette fel.

A boldog örömben, hogy nemsokára hitvesévé lesz Chypre Montaignoutnak, szinte elfelejté a jelen borzasztóságát.

## II.

Ivánovits Pierret felmentették, de nem helyezték szabadlábra. Egyszerűen fogdát cserélt, hogy most aztán a hadbírótság előtt jelenjék meg. Ha a vád, mely most nehezedett reá, kevésbé volt is becstelenítő, mint a gyilkosság, de nem kevésbé súlyos volt.

De most már vad energiával védelmezte magát a vádlott. Igen, párisi tartózkodása alkalmával 1885-ben érintkezett néhány nihilista elveket valló orosz diákkal. Kíváncsi volt megismerni a fanatikus hitet, melyet ők »szent dolog«-nak neveztek s melynek diadaláért bármely percben készek voltak életüket áldozni.

— Az én atyám is a politika áldozata volt és épen azért . . . Igen, segítézem ez embereket. De azért mert segítségükre voltam a szerencsétleneknek, mert tán egy kissé megédesítettem mostoha sorsukat, sohasem adtam magam oda agyrémeiknek.

Sajnos, a bírák nem voltak ilyen egészséges ideákhoz szokva. Nem hitték, hogy ártatlan lett volna a dologban s így Komanoff Ivánovits Pierre, Chypre Montaignout marquis tíz évi száműzetésre ítéltetett.

Mentana hercegnőnek jutott a feladat, a hirt az ő szerencsétlen kis barátnőjének megvinni. Óh, ki mondta volna meg Velencében, mikor szórakozásokról, mulatásról álmodozott, hogy milyen érzések fogják még valaha megvágní! Micsoda sirásba és kétségbeesésbe fogja a szegény gyermeket dönteni! És ő nem nyújthatott neki vigasztalást, mert nem volt vigasztalás!

eddig megjelent három kötet: a) Vas megye Szombathely és Kőszeg szab. kir. város, b) Abauj-Torna vármegye és Kassa sz. kir. város, c) Fiume és a magyar-horvát tengerpart, tehát ezentúl egyenkint is 8 frtért rendelhető meg, de kizárólag csak az Apollo irodalmi részvénytársaságnál Budapest, VII. ker., Rottenbiller utca 46. — Előkészítés, illetve feldolgozás alatt vannak, vagyis legközelebb jelennek meg: Nyitra, Szabolcs, Bihar, Kolozs és Maros-Torda vármegyék illusztrált monográfiái.

## Törvénykezés.

§ **Féltékenység tizenhét év után.** Már tizenhét évig voltak házastársak Kovacsev Marko és neje bodolyai (baranyavári járás) lakosok, midőn a férjnek eszébe jutott feleségét féltetni. Sőt annyira ment, hogy el is kergette magától az asszonyt és két gyermekét, aki viszont pörrel támadta meg, hogy legalább valamit kapjon a gyermekek neveltetésére. A bíróság végrehajtást rendelt el Kovacsev ellen az asszony javára s az foganatosítván, lefoglaltattak nála különféle ingóságok 140 forint értékben. Kovacsev azonban nem respektálta a foglalás hatályát, hanem eladta összes ingóit, úgy, hogy a felesége most már semmi nemű kártérítésre sem számíthat. Ezért sikasztással vádolva állott ma Kovacsev a bíróság előtt, mi be is bizonyulván, kilenc havi börtönre ítéltetett, mely büntetésben megnyugodott és kitöltése céljából azonnal átkísértetett a kir. ügyészséghez.

§ **Jó rokonság.** Kis Kata fiatal cseléd-lánynak bérmaszülei Makai István és neje. Mindhárman mohácsi lakosok és a leány ott volt és van most is szolgálatban Freund Sámuel kereskedőnél, ki szenet is árusít el, mi célból a szén öt-tíz kilonként zacskókba van elkészítve könnyen hozzáférhető helyen. A télen Makainé azt mondta bérmeleányának, hogy adjon neki a gazdája szenéből néhány zacskóval, ő viszont fog neki varrni fehéreműt. A leány át is adott Makainének öt zacskó szenet, a mit épen arra járó férje is segített neki hazavinni. De még haza sem érhetek a lopott szénnel, mert utközben a mező-őrök elfogták őket és ma a törvényszék előtt állottak, felelni teltükért. Kis Kata megbüntetését gazdája nem kívánja s így csak Makai Istvánt és nejét ítélte el a törvényszék, az előbbi három napi, az utóbbi egy heti fogházra, miben azok megnyugodtak s a férj ma meg is kezdte büntetésének leülését, míg az asszony egy heti halasztást kért és kapott, hogy ne maradjon lakásuk őrizetlenül, a mi pedig megtörténék, ha mindketten egyszerre ülnék le büntetésüket.

§ **Ítélethirdetések.** Ma hirdették ki a kir. táblai ítéletet Köszl János előtt, kinek büntetése, mint annak idején említettük, 2<sup>1</sup>/<sub>2</sub> évről 2 évre szállított le. Ugyancsak ma hirdették ki a táblai ítéletet a Kereky-féle ház összeomlása miatt vád alá helyezettek előtt. Itt is meg lett változtatva az első bírósági ítélet, a mennyiben Stipánovics György egy évi börtönbüntetésé alól felmentetett, Horváth Ferenc két évi büntetése pedig egy évre szállított le. Mindkét ügy felelbezés folytán felkerül a királyi Curiához.

## T a n ü g y.

)( **Pályázat négy ösztöndijra.** Négy, egyenkint százhusz forintos ösztöndijra van pályázat hirdelve olyan szegény sorsu és jó előmenetelt tanusító tanulók részére, kiknek szülei a polgárosított magyar határörvidék területén bírnak illetékességgel. A kérvények folyó évi május hó huszadikáig azon intézet igazgatóságához nyújtandók be, melyben a folyamodó növendék tanulmányait folytatja.

)( **Nyugdíj özv. tanítónők részére.** A vallás és közoktatásügyi miniszter özv. Tischler Jánosné, volt olaszii tanító neje részére 211 frt 50 kr, nyugdíjpótló államsegélyt utalványozott. Özv. Bodonyi Nándorné volt ellendi tanító nejének nyugdíja 190 frtról 300 frtra emeltetett fel.

)( **Pályázat a Salamon József ösztöndijra.** Salamon József kir. tan. tanfelügyelő a »baranyamegyei tanítótestület« által létesített Salamon József ösztöndijra pályázatot hirdet. Az ösztöndij elnyeréséért folyamodhatnak felekezeti különbség nélkül a pécsi és baranyamegyei népoktatási tanintézetekben működő vagy működött tanítók és tanítónők fiu vagy leánygyermekai, kik az ország valamely felső nép- és polgári iskolájába, tanító és tanítónő intézetbe, továbbá reáliskolába, gimnáziumba vagy más középiskolába mint rendes tanulók járnak és jó magaviselet mellett tanulmányaikban is jó előmenetelt tanusítanak. A pályázók kérvényeiket (a gyermek helyett a szülő) 1898. évi május hó 30-ig a »Baranyamegyei Tanítótestület« elnökénél, tek. Reberics Imre urnál, nyujtsák be. A kérvényhez melléklendő a születési és utolsó iskolai bizonyítvány a folyó tanév időszaki értesítője és az annak igazolá-

— Nos? kérdé Nadia reszkető hangon, mig szemei lázasan csillogtak.

— Szegény gyermekem . . .

— Elitelték, ugye? Elitelték — tudtam, készülttem rá . . .

— Fiatal ő még, Nadia — mindketten fiatalok vagytok. Tíz év hamar elszáll . . . nem tart örökké . . .

— Tíz év! mondta halkan a leány. — Tíz év! Tíz év!

És lassan, némán megeredtek könnyei, elhomályosult szemeiből. Kis idő mulva folytatá:

— Vártam, készültem reá. Az esküdtek ítéletének kimondása utáni napon, mikor egy pillanatra találkoztunk, nem mert reményekbe ringatni. Nem vesztettem tehát egy pillanatot sem . . .

— Mire készítetted magad elő? kérdé a hercegnő, kit ez a nyugalom még jobban nyugtalanított, mintha fájdalmasan zokogott volna a leány. — Beszélj, beszélj. Nadia beszélt.

— Azok után amiket a bíróság előtt lelepleztem, nem jutott többé eszembe, a császárnéig eljuthatni. De azért visszatérve Velencébe, a tisztességes asszonyok között akarok helyet foglalni. De már nem vagyok gyermek, megértem e sok szerencsétlenség között — felvilágosultam és már sokkal többet tapasztaltam, semhogy ne érezném, igen, azok a régiók, melyek között a császárné trónol, elvannak immár zárva annak, kinek, igen hercegnő, a kinek — letörték szárnyai . . . Nem álmodhatom tehát arról, hogy lábai elé vessem magam. De készítettem egy kegyelem kérvényt és miután ő jó és kegyes . . .

A hercegnő fellélegzett.

— Szegény gyermek, ne ringasd magad a reményben, hogy eléred egy politikai elitelt megkegyelmeztetését. A mai időkben, mikor földalatti bányák fenyegetik az általános és személyi biztonságot, saját felelősségük szerint járnak el az államfenntartók.

— Nem megkegyelmeztetésért könyörgök. Tényleg, minek? — Könyörögni fogok a császárnéhoz azon odatak nevében, melyet atyám a császári ház iránt tanusított, melynek áldozata lett — tegyen lépéseket a cár ő felségénél, adja meg nékem a kegyet . . . a kegyet . . .

— Beszélj hát, nagy Isten, beszélj!

A hercegnő e pillanatban ösztönszerűleg kitalálta mire gondol Nadia s tiltakozva rázta a fejét.

— De hercegnő, miután szeretem — és ő is szeret . . .

— Nincs egyéb hátra, mint rátok adni az áldást, nemde? Igen így beszéltem egy napon, melyet örökké gyászolni fogok, szegény anyádhhoz. Ez tehát a kegy, melyért a császár jóságához akarsz könyörögni, szerencsétlen gyermek!

— Nem hercegnő, nem szerencsétlen, ha nála lehetek, ha sorsát oszthatom, enyhíthetem. Mi törődöm vele, akárhol — ha mindjárt a börtönben is!

— És mi nevetjük az ugynevezett isteni ujmutásokat, gondolta a megrémült hercegnő, mialatt a leány beszélt. — Vorovits Mihály leánya Szibériában! Szibériában — az örülésig szeretett gyermek! Szibériában — annak az embernek leánya, kit az emberek ezre nevezett »Szibéria szállító«-jának!

sára szolgáló okmány, hogy a szülők egyike Pécsen vagy Baranyavármegyében a népoktatási intézetekben mint tanító működik, vagy működését itt fejezte be.

## Országgyűlés.

**A képviselőház ülése április hó 29-én.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.)

A Ház mai ülésén Szilágyi Dezső elnökölt. Több apróbb javaslat között tárgyalták a Japánnal kötendő kereskedelmi és hajózási szerződés becikkelyezéséről szóló javaslatot.

Heltai Ferenc előadó után Apponyi Albert gróf szólott, kijelentvén, hogy a javaslatot mostani formájában közjogi szempontból nem fogadhatja el. Ausztriával szövetségünk nincs, nem is köthetünk a monarchia nevében Japánnal szerződést.

Bánffy Dezső báró konstatálja, hogy már a múlt évi december ötödikén kötötték meg a szerződést. Most csak becikkelyezik.

Lukács Gyula után Thaly Kálmán közjogi sértésnek mondja a javaslat becikkelyezését.

Mattekovits Sándor szerint nincs közjogi sértés, mert ő felsége kötötte a szerződést a japán császárral.

E kijelentést derűtlenség követte; de a szónok tovább is komolyan fejtegette, hogy a kereskedelmi szerződéseknél a két fél megbízásából a külügyminiszter köti a szerződést.

Kossuth Ferenc szerint Magyarország nem a monarchia egyik vagy másik fele, hanem Magyarország.

A szélsőbal helyeslése között tovább kifejti, hogy Bánffy felfogása alkotmányellenes. Oszlja Apponyi álláspontját.

Horánszky Dezső után Apponyi Albert gróf élesen kikelt Bánffy magatartása ellen, melyet a provizorium tárgyalásánál tanusított, midőn Apponyi felfogását helyeselte. Most pedig más felfogást hirdet. Bánffynak ez mentális reservatio; ő azonban a jövőre nézve levonja ebből a konzekvenciákat.

Viharos taps kísérte Apponyi beszédét a baloldalon.

A többség névszerinti szavazásban elfogadta a javaslatot.

Még néhány javaslat letárgyalása után az ülés véget ért.

## TÁVIRATOK.

### A reprezentancia ülése.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap este volt Fiumében a város dísztermében a reprezentancia ülése. Szapáry gróf kormányzó mély csendben nyitotta meg az ülést. Midőn a városatyák az esküt letették, erősen hangsúlyozták e három szót: „Fiume város statutumaira“; oly hangosan mondották ezt, hogy szinte kiabálásnak is beillett. Ezután következett a podesztaválasztás; 56 szavazat közül Maylaender negyvennégy szavazatot kapott. Az eredmény kihirdetésekor a kormányzó megkérdezte tőle, hogy hajlandó-e minden feltétel nélkül elfogadni a megválasztását, Maylaender beszédet mondott, melyben kijelentette, hogy az 1898. január elsejével életbelépett törvényekre nem fog megesküdni. Erre a kormányzó kijelentette, hogy új podesztaválasztás lesz.

### Egy magyar író halála.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Abonyi Lajos, családi nevén Márton Ferenc, szívizélhűdésben meghalt Nagybonyban. A

már hajlott koru író igen sok kitűnő munkával gazdagította irodalmunkat. Legjobb népszínműve a „Betyár kendője“, legújabb pedig a „Siroki románc.“ Regényei közül nagy tetszést aratott a „Magduska öröksége“ című.

— **Felrobbant raktárak.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Pensylvánia tartományban, Castonban, a kormány tulajdonát képező, három robbanóanyaggal telt raktár délután légberöpült; két ember összeégett, számosan megsebesültek és eltűntek.

— **A spanyol-amerikai háború.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Madridból írják, hogy a Mexikóban élő spanyolok a spanyol kormányhoz táviratot küldtek, melyben felajánlják, hogy Kubába mindenféle élelmiszert küldenek.

Szingaporei jelentés szerint a „Sigrón“ francia gőzhajó és az „Espania“ spanyol gőzhajó Montrealból, spanyol menekültekkel Szingaporeba érkeztek.

— **Három akasztás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A szjenicsáki horvát parasztnak a télen a földmérést teljesítő magyar mérnökök ellen elkövetett vadállati vérengzése ügyében a zágrábi törvényszék annak idején 11 férfit és 1 asszonyt kötélt általi halálra ítelt. A király most három halálos ítéletet helybenhagyott. A három halálra ítélt embert holnap akasztják fel Szjenicsákon.

## Szerkesztői üzenetek.

**Népdal-utánzat.** Rossz utánzat. Több: nevetésre ingerlő. Ime:

Minden este kiállok a kapuba,  
Ha meguntam, ott nyulik el a patka,  
Soha biz' én le nem ültem még eddig,  
Nem váratott rám a babám »kis keddig.«

A sötétben szaporán tart mifelénk,  
Tudja Isten, ez a kis lány nem félénk.  
Ott aprózza picit lábát sietve,  
Mintha mondná, sietek, itt az estve.

Végre itt vagy a fonóból kis tubám?  
Jer ide, karom ölelni is tud ám,  
Idres-bodros kutya minket megugat,  
Irigyeld hát világ boldogságunkat!

Hol látott ön kis leányt, a ki a lábát — aprózza? Aztán meg idres-bodros kutyát. Talán a »Bodri«-kutyának ez a szalonias elnevezése?!

**B. I.** Indítványával tessék közvetlenül a »Café Royal« tulajdonosához fordulni, a ki lehet, hogy célszerűnek fogja találni a »Széchenyi-kávéház« elnevezést. Mi azonban ilyen kérdésben tanácsokat nem adunk senkinek; — eleget adnak mások!

## Nyilt-tér.\*)

### Pinczerek és az új kávé.

A »Pécsi Napló« tegnapi számának nyilttéri rovatában az új kávé azon valótlán kijelentést merészelt használni, hogy én azért emeltem vádat ő ellene, mert velem nem bocsájtott komoly alkudozásba. Ezen légbőlkapott állításra kijelentem, hogy én meg sem kíséreltem az alkudozást, minekután már szerződésileg felvetttem Szliacs fürdőre. Különben is Berger ur megnyitandó üzlete az

\*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

én igényeimnek távolról sem megfelelő, hogy én még csak arra gondoltam volna is, hogy Berger úrnál alkalmazást nyerjek. Berger úr azon állítása, hogy már Pesten elsőrangú pinczerekből személyzetét összeállította, szintén a legkonokabb valótlanság, melyeket azon levelekkel tudok bizonyítani, melyet hozzám a budapesti elhelyező intézetek azon kérdéssel intéztek, hogy igaz-e, hogy Pécsen annyi az éhező pinczér, hogy képesek lennének Berger urnak hat forintért dolgozni? Mert midőn a Pesti elhelyező intézetek, kikhez Berger ur pinczerekért folyamodott, őt elutasították, azon kijelentést használta: hogy Pécsen annyi az éhező pinczér, hogy fizetés nélkül is kap tucat-számra, hogy innen akarta felvenni személyzetét?

Bizonyítom Horváth Mihály Otthon kávéház főpinczérjével, kit második vendégszolgának már fel is fogadott, csak hogy Horváth ur, midőn már munkakönyvét átnyújtotta, tudta meg, hogy az új kávé mennyi fizetést akar neki adni. Természetes, hogy az üzletet el nem fogadta. Stiaszny Károly Hajó szálloda főpinczérje pár nappal ezelőtt mondta az új kávésnak, hogy adjon tisztességes feltételeket pinczereinek, különben nem kap tisztességes embereket. Stiaszny urnak ezen tanácsára szintén azt válaszolta az új kávé, hogy ő többet fizetni mint hat forintot havonta, nem hajlandó.

Sok szavahihető uriemberrel tudnám még bizonyítani állításom valóságát, de elégségesnek tartom a felsorolt bizonyítékokat arra, hogy Berger ur nyilatkozatát teljes értelmében valótlannak nyilvánítva bebizonyítsam.

Hogy Berger ur hazugsággal czáfolja meg az ellene emelt vádat, mégsem reméltem volna. Hogy Pesten egyezer forint óvadékkal főpinczért felfogadott, arról szintén tudomásom van.

Siposs Jenő.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő  
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC  
TAIZS JÓZSEF  
kiadó.

## Hirdetések.

### Szabadalmazott sodronyüveg

legjobb anyag felső világosság, padló és gyári ablakokhoz, különféle vastagságúak, egész 1-75 négyzetméter terjedelemmel.

Különös előnyei: lehető legnagyobb biztonság áttörés és ütés általi törés ellen, megszabadulás a kellemetlen drót-rácsozattól, nagymértékben tűzbiztonság, együttmaradás netaláni törésnél, midőn a sodrony-betétt az üveget összetartja, a világosságnak nagyban előmozdítása és eddig még nem ismert világossági hatás. Sok állami és magánépületben van használatban a legjobb eredménytel Számos elismerő bizonyítvány. Arjegyék és mintákkal szívesen szolgálunk.

### Öntött-üveg padló-lemezek felső világitásra alkalmasak

köcsi átjárók, földalatti folyosók vagy pályaudvari alagutak világitására, tömör anyagból, sima vagy különféle mintázott felülettel, fehér, félféher (körülbelül 30% olcsóbb mint a közönséges nyers öntött üveg) és színes sodrony-betéttel, vagy a nélkül.

### Tetőzet- és orom-fedőeserépüvegből

különféle minta és nagyságban.

Aktien Gesellschaft für Glasindustrie vorm. Friedr. Siemens,  
Neusattl bei Elbogen (Csehország)

Másnemű gyártmányok: mindenféle palackok, palack-zárak, tábla-üveg belgial és német mintára, üveg-öntvények és préselt-üveg.

☛ Szabadalmazott préselt üvegbetűk. ☛

1874. óta fennálló  
Zongora-, harmonium és pianino-raktár  
**Goldstein J.**  
Pécsett, országut 56, (haltérrel szemben)  
**Legnagyobb választék**



**Z**ongora vont hurokkal  
ongora kereszt hurokkal  
ongora öntött kerettel  
ongora vashangolókkal  
ongora kereszt hangfogókkal  
ongora viszhangszeleppel.

Elismerő oklevél Pécs 1888.

Hirdetések jutányos  
áron vétetnek fel ki-  
adóhivatalunkban.

**THURN EMIL**

vizsgázott chronometer műorás, ékszerész és látszerész.

**PÉCSETT,**

Király-utca 1. szám, Bazár-épület.

Ajánlja gazdagon berendezett raktárában levő  
legfinomabb, művészileg kidolgozott és jól szabályozott

**arany és ezüst zsebórákat**

legnagyobb raktár legújabb bécsi inga-órákban, remek  
szekrényekkel; mindennemű ébresztők, párisi terem-  
órák, iroda- és schwarzwaldi fali-órák gyári árai sze-  
rint. Mindennemű órajavítások a legpontosabban esz-  
közöltetnek.

Nálam vásárolt vagy javított órákért több évi  
jótállást vállalok.

A magyar királyi fémjelző hivatal által hitelesített

**ékszerek, arany- és ezüst-tárgyak**

nagy választékban és olcsó áron kaphatók: arany és  
ezüst óraláncok, arany és ezüst jegygyűrűk, arany  
pecsétgyűrűk, arany és ezüst fülbevalók, mindennemű  
karperecek stb. A fentnevezett szakmába vágó javítá-  
sok átvétetnek, azok gyorsan és legolcsóbb áron készít-  
tetnek. Régi törött arany és ezüst tárgyak vagy órák  
a legmagasabb áron cseréltetnek be. — Továbbá aján-  
lom jól berendezett raktáramat mindennemű látszeré-  
szeti tárgyakban: ugymint minden szemhez alkal-  
mas és kellemesen ülő legújabb párisi orrszorítók és  
szemüvegek, arany, ezüst, álny és egyéb különféle  
foglatokban, színházi látszóvevők. Optikai tárgyak:  
Aneroid légsúlymérők, fürdő, szoba és ablakhőmérők,  
iránytűk és látszóvevők, orvosi (láz) hőmérők, bor, pá-  
linka, szesz és tejmérők, mérnöki mértékek és fény-  
képészeti készülékek amatőrök vagy turisták ré-  
szére, mindezek a legolcsóbb gyári árban csak nálam  
kaphatók.

Minden e szakmába vágó javítások gyorsan és  
olcsó áron!

Vidéki megrendelések postafordultával pontosan  
eszközöltetnek.



Óriási választék  
kész uri és gyermek-  
ruhákban.  
Legdivatosabb  
**FELÖLTŐK**  
készen  
vagy méret  
szerint.

Mérték  
szerinti  
uri és  
gyermek-  
ruhákat készítek  
a legizlésebb és  
legdivatosabb kivitelben.  
A legolcsóbb ártól felfelé!  
Számos megrendelésért esd  
**Frimm Jakob** férfisabó  
Pécs, ferencziek-utca 8. szám.

**FRIMM JAKAB** férfi szabó.



**Férfi és gyermek**  
ruhák, felöltők, tavaszi öltönyök  
és  
**Havelocok**  
olcsó áron kaphatók:  
**SCHMITZ SOMA**  
üzletében  
**Pécsett,**  
Király-utca; bazár épület.



## Harkányi fürdő.

Kénes hévviz, hőfoka 62 Celsius szerint.

Páratlan hatású izületesűz, köszvény, csúzos hü-  
désék bőrbetegségek ellen, fürdés, ivás, belélegzés,  
iszaporogatás. Márványkád- és horganykád-fürdők, tü-  
körfürdő. Szálloda, gyógyterem, étterem, zene.

Saison május 1-től szeptember végéig.

Közlekedés: Vókány vasuti állomástól (Pécs-Mo-  
hácsi vasutvonalon) kocsin kitűnő országuton Siklóson  
át egy óra alatt Harkányba.

**A fürdőfelügyelőség.**



**IFJ. KOTZÓ PÁL**

Budapest, V. kerület Lipót-körut 18. szám.

A t. c. vevőközönségnek szivestudomására hozza,  
hogy nagyobb kényelmükre irodáját

**V. ker., Lipót-körut 18. sz.**

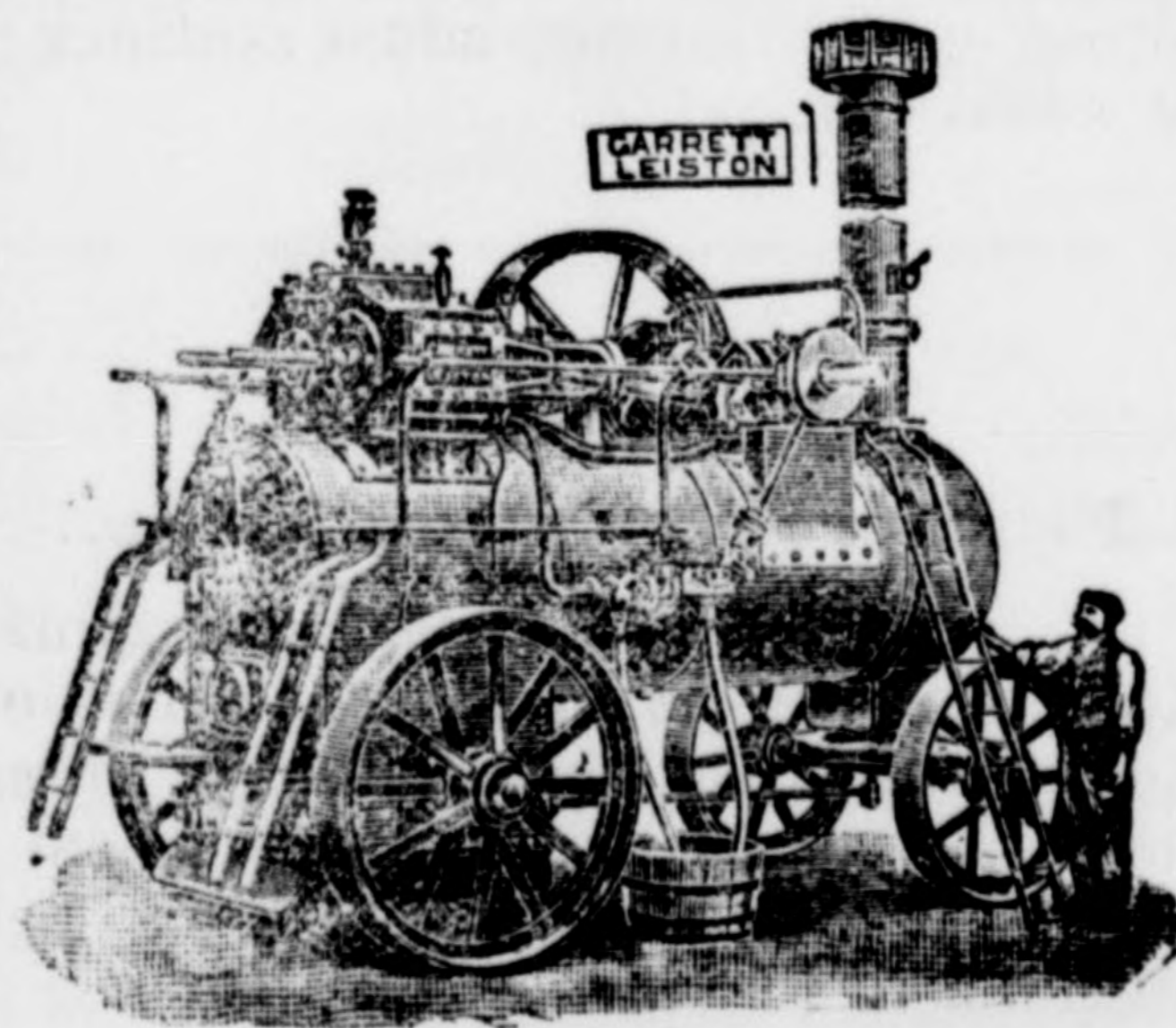
(Vigszínház mellett, a nyugoti pályaudvar Mar-  
githid közelébe helyezte át.

Fentartotta azonban a VIII. ker., Szentki-  
rályi utca, 49. sz. műhelyt és az V. ker., Lipót-  
körut 8-10. sz. alatti raktárhelyiségeit.

A közönségnek további pártfogását kérve ajánlja  
Garett legújabb szerkezetű compound gőzmogonyait,  
félstabil és stabil alakban, a melyek 40% tüzelő-  
anyag megtakarítással dolgoznak.

Gőzmogonyokat és gőzesplóket négyszer  
fordítható acél dobsinekekkel, toldást nem igénylő  
szalmarázókkal a nagy szita felülettel minden  
nagyságban.

Minden fajta lovas cséplőkészleteket, arató- és  
vetőgépeket, szecsavágókat, répvágókat és minden  
más gazdasági gépeket.



Vidéken lakó szolid ügynökök kerestetnek.